

Aangetekend

College van Gedeputeerde Staten van Limburg
Postbus 5700
6202 MA Maastricht

Weert,

Onderwerp : zienswijze tegen het ontwerpbesluit met kenmerk 2022-002963
Uw kenmerk : OLO 6633361 / 2022-002963
Zaaknummer : Z2025-00001347

Geacht college van Gedeputeerde Staten van Limburg,

Hierbij maken wij onze zienswijze kenbaar met betrekking tot het ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg inzake de Omgevingsvergunning "Accepteren en bewerken van afvalstromen met PFAS" voor CFS B.V., Wetering 14 in Weert. Daarnaast verzoeken wij u om in overleg te treden met de gemeente Weert en andere betrokken overheden alvorens een definitief besluit te nemen.

Inleiding

In het ontwerpbesluit wordt onder andere een verhoging van de lozing van PFAS op het gemeentelijk rioolstelsel toegestaan. De gemeente Weert is als beheerder van het openbaar rioolstelsel verantwoordelijk voor de doelmatige inzameling en transport van afvalwater. Daarnaast draagt de gemeente zorg voor het beperken van wateroverlast, onder andere bij hevige neerslag en heeft de gemeente een zorgplicht ten aanzien van de volksgezondheid.

Vanuit deze verantwoordelijkheden zijn wij van mening dat de voorgestelde verhoging van PFAS-lozing aanzienlijke risico's en praktische bezwaren met zich meebrengt. Het voorgenomen besluit is meer dan gebrekkig gemotiveerd, omdat in ieder geval niet is toegelicht waarom dit besluit nu zo is genomen. Het is onduidelijk waarom het besluit zo wordt genomen, omdat geen enkele aanvang van motivering is gemaakt. Een goede beoordeling door belanghebbenden kan hierdoor niet plaatsvinden. Wij accepteren dit besluit niet en zullen juridische stappen nemen indien het voorgenomen besluit toch wordt genomen.

Hieronder lichten wij onze zienswijze(n) nader toe.

Zienswijze(n)

1.

Advies gemeente Weert d.d. 10 augustus 2022

Onderstaand het voorlopig advies uit dat document:

De gemeente conformeert zich aan het hoger beleid. Het hoger beleid is er momenteel nog niet. Er zijn nog geen normen beschikbaar. Tot het moment dat hier zekerheid in is, kan de gemeente geen gefundeerd advies (richting RUD) geven over een wijziging van de vergunning. Voor de instandhouding van de riolering is een verhoogde lozing van PFAS geen beperkende factor. Voor de milieubelasting wel. Het advies is dan ook om de vergunningaanvraag voorlopig op te schorten totdat er een landelijke normering is vastgesteld.

Tot het moment dat er een landelijke normering is, kan de gemeente eventueel het advies van het waterschap overnemen.

*Op lokaal niveau kan het overigens zijn dat de landelijke norm (wanneer deze hopelijk op korte termijn geformuleerd is), vanwege bijvoorbeeld de invloed op de werking van een zuivering of de huidige aanwezige concentraties in het ontvangende oppervlaktewater, aangescherpt wordt. Wij adviseren de gemeente om in dat geval deze aangescherpte normen over te nemen. Anderzijds, wanneer de landelijke norm strenger is dan het advies van het waterschap, adviseren wij om de landelijke norm te hanteren.
(.....)*

Dit zeer belangrijke en kundige advies is enkel voor kennisgeving aangenomen zonder gemotiveerd te duiden waarom u dit advies naast u heeft neergelegd. U heeft in het geheel geen reactie gegeven.

In november 2024 is nadere informatie aangeleverd met het verzoek aan partijen om op basis daarvan eventueel een nieuw advies uit te brengen. De veiligheidsregio Limburg-Noord, Inspectie Leefomgeving en Transport (IL en T) en het Waterschap Limburg, met een bijlage met daarin opgenomen het advies van Evides, hebben een nieuw advies uitgebracht.

De gemeente Weert heeft op 22 januari 2025 aangegeven geen nieuw advies uit te brengen. Reden hiervoor was dat deze aanvullende informatie geen aanleiding gaf om het advies van de gemeente Weert te herzien. Daarnaast constateren wij ook dat er geen Europese/nationale normering is waaraan (kenbaar) getoetst is. Het advies van 10 augustus 2022 blijft daarmee overeind.

2.

Milieurisico's en onvoldoende onderbouwing

De lozing van PFAS-houdend afvalwater op het gemeentelijk rioolstelsel is ongewenst. Niet zozeer voor de werking en instandhouding van de riolering, maar vooral vanwege de persistente aard van deze stoffen. PFAS breekt nauwelijks af in het milieu, is mobiel in water, en vormt een risico voor mens en dier. De ontwerpvergunning bevat onvoldoende onderbouwing van:

- De exacte samenstelling, concentratie en met name ook de exacte hoeveelheden PFAS in de afvalwaterstroom welke op de riolering wordt geloosd;
- De effecten op het riooltransportsysteem, de afvalwaterzuivering en het ontvangende oppervlaktewater;
- De cumulatieve belasting van PFAS in het watersysteem als gevolg van andere lozingen;
- Vanuit de minimalisatieplicht moet de aanbieder alles doen wat technisch en economisch haalbaar is om emissies verder te beperken. De beoogde Best Beschikbare Technieken (BBT) zou een verwijderingsrendement van 95% kunnen behalen. Om budgettaire redenen wordt een rendement van 55% verwacht. Dat deze 55% daadwerkelijk wordt behaald is een aanname en de onderbouwing ervan ontbreekt. Daarnaast heeft de gemeente Weert vraagtekens of de BBT wel optimaal wordt benut;
- Er zijn momenteel nog geen Europese normen of landelijke algemene regels en normen voor de lozing van PFAS. Er is alleen sprake van advieswaarden. Door de vergunning voor onbepaalde tijd af te geven, is herziening niet mogelijk wanneer normen in de toekomst worden vastgesteld.

3.

Beheer en onderhoud van het gemeentelijk rioolstelsel

De verhoogde lozing van PFAS leidt tot:

- Afzetting van PFAS in voegen, poriën, rioolslib of bezinklagen in leidingen en gemalen. Dit leidt tot een verhoogde PFAS belasting bij het reinigen, afvoeren en verwerken van slib, met hogere kosten en gezondheidsrisico's voor uitvoerend personeel. Daarnaast kan zowel beton bij vervanging als het reinigingswater bij onderhoud als PFAS-houdend afval worden aangemerkt;
- Verontreiniging van overstortstromen tijdens piekbelasting van het riool (bijvoorbeeld tijdens hevige regen). Tijdens overstortsituaties komt het PFAS in de riolering ongezuiverd in het oppervlaktewater terecht. Dit kan schade toebrengen aan ecologie en drinkwaterbronnen;
- Belemmering van hergebruik van rioolslib of andere reststromen (zoals zeefgoed en zand), omdat PFAS hierin aangetroffen kunnen worden;

- Het peil in de Zuid-Willemsvaart is gereguleerd middels stuwen waardoor er nauwelijks sprake is van doorstroming. Dat betekent dat met PFAS verontreinigd overstortwater en het effluent vanuit de rioolwaterzuivering het water in de Zuid-Willemsvaart steeds meer met PFAS zal belasten. De gemeente Weert heeft diverse inlopen op de Zuid-Willemsvaart die watergangen, waterpartijen zoals vijvers, sloten en duikers etc. in Weert voorzien van doorstromend water. Uitloop van dit water geschiedt op de bestaande waterlopen. Hierdoor vindt verspreiding van PFAS plaats.

4.

Relatie met wateroverlast en klimaatadaptatie

In de context van klimaatverandering neemt het risico op extreme neerslag en daarmee water-op straat situaties toe. Dit vergroot het risico dat PFAS-houdend afvalwater via noodoverstorten of kolken direct in de leefomgeving of in het oppervlaktewater terecht komt. Daarmee ontstaat een onwenselijke situatie waarbij schadelijke stoffen in sloten of zelfs op straat kunnen belanden, met mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid, stedelijk groen, en dieren.

5.

Juridische en beleidsmatige overwegingen

De voorgenomen verhoging is in strijd met:

- Het voorzorgsbeginsel (art. 191 VWEU);
- De doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water, die verdere verslechtering van waterkwaliteit verbiedt;
- Het nationale Handelingskader PFAS, waarin het uitgangspunt is dat lozingen tot een minimum beperkt moeten worden;
- Op pagina 35 van de ontwerp Omgevingsvergunning staat gesuggereerd dat er volgens het "Besluit milieueffectrapportage" onderdeel D kolom 1 onder categorie 18.1 van de D-lijst geen mer-beoordelingsplicht geldt voor de voorgenomen wijziging van de vergunning;
- Hier is in onze ogen wel degelijk sprake van een oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie en geldt er een mer-beoordelingsplicht. Deze ontbreekt, waardoor de Omgevingsvergunning niet voldoet aan de wettelijke verplichtingen.

6.

Volksgezondheid

Het belang van de volksgezondheid van de inwoners van Weert is volstrekt onvoldoende meegenomen in het voorgenomen besluit. Wij hebben een zorg- en minimalisatieplicht en accepteren dit voorgenomen besluit daarom niet. Ook de GGD erkent dat PFAS schadelijk kan zijn voor de gezondheid. Als bijlage treft u het advies van de GGD aan. Wij verzoeken u om dit advies te betrekken bij de besluitvorming.

Verzoek

Met verwijzing naar het voorafgaande verzoeken wij u dringend:

- Af te zien van het toestaan van een verhoogde PFAS-lozing op het riool;
- Of ten minste: te komen tot strengere voorwaarden die waarborgen bieden voor de bescherming van het gemeentelijk rioolstelsel, de volksgezondheid en het milieu;
- In combinatie met het voorafgaande punt: aanpassing van de geldigheidsduur van onbeperkt naar beperkt wanneer Europese of landelijke normen worden vastgelegd die in strijd zijn met deze Omgevingsvergunning.
- De kosten die voortvloeien uit extra beheer en sanering niet op het gemeentelijk beheer af te wentelen.

Wij accepteren enkel dat bij de verdere besluitvorming onze zienswijzen onverkort worden overgenomen. Wij behouden ons het recht om deze zienswijze(n) aan te vullen bij gebreke waarvan wij ons over nadere stappen zullen beraden.

Graag ontvangen wij een bevestiging van ontvangst van deze zienswijze en een afschrift van het definitieve besluit.

Kostenvergoeding

Wij beschouwen u als aansprakelijk voor de geleden en nog te lijden schade als het voorgenomen besluit wordt genomen. Wij behouden ons het recht om hierin verder juridische stappen te ondernemen en de daarmee gemoeide kosten af te wentelen.

Heeft u vragen?

Neem dan gerust contact op met [REDACTED] van de afdeling Vergunningen, Toezicht en Handhaving, te bereiken via telefoonnummer (0495) [REDACTED] of per e-mail via vergunningen@weert.nl. Wilt u hierbij het zaaknummer vermelden?

Met vriendelijke groet,

namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert,

mr. R.J.H. Vlecken
burgemeester

Bijlage : Advies GGD d.d. 18 augustus 2025

Gemeente Weert
T.a.v. mevrouw M. Ferrière (wethouder)
Postbus 950
6000 AZ WEERT

datum	18 augustus 2025	behandeld door	Milieu/OKA
uw kenmerk		telefoonnummer	+31881191200
ons kenmerk	UIT058861	bijlage(n)	
onderwerp	Advies inzake ontwerpbesluit van GS inzake omgevingsvergunning van afvalverwerkingsbedrijf CFS te Weert		

Geachte mevrouw Ferrière,

De GGD Limburg-Noord (GGD LN) (mevrouw [REDACTED]) heeft op verzoek van wethouder Ferrière de vraag ontvangen of de GGD Limburg-Noord (GGD LN) een reactie wil geven op de door de gemeente verstrekte 'Ontwerpbesluit van Gedeputeerde Staten van Limburg - Omgevingsvergunning - Accepteren en bewerken van afvalstromen verontreinigd met PFAS - CFS B.V. te Weert (Zaaknummer: 2021 - 209673 | 2022-002963); Kenmerk: D2025-00000598 d.d. 10 juli 2025.

De aanvraag (21-01-2022) van afvalverwerkingsbedrijf CFS betreft o.a. het accepteren en bewerken van afvalstromen verontreinigd met PFAS (GenX, PFOS en PFOA). De inrichting is gelegen aan Wetering 14 te Weert.
Op 29 november 2024 is de aanvraag aangevuld. Er wordt nu vergunning gevraagd voor het **accepteren en behandelen met actief kool van afvalstromen verontreinigd met PFAS**. De eerder aangevraagde bouwactiviteiten zijn verwijderd uit de aanvraag. Ook wordt de maximale hoeveelheid proceswater die per etmaal mag worden geloosd verlaagd tot 411 m3.

De inrichting CFS ontvangt vloeibare en vaste afvalstoffen uit verschillende industriële takken zoals bijvoorbeeld wasstraten, petrochemische industrie, verffabrieken, metaalbewerking, en levensmiddelen industrie.

De vloeibare afvalstoffen worden ontwatert waarbij het vrijkomende water wordt behandeld en vervolgens op het riool wordt geloosd.

De uiteindelijke lozing op het oppervlaktewater (in deze situatie de Zuid- Willemsvaart) vindt niet door CFS plaats, maar via de rwzi van het Waterschap Limburg.

Algemeen

PFAS (poly- en perfluoralkylstoffen) zijn chemische stoffen die vanwege hun water-, vet- en vuilafstotende eigenschappen in talloze producten worden gebruikt.

Tegelijkertijd vormen ze een ernstig risico voor mens en milieu vanwege hun persistentie en schadelijke gezondheidseffecten

Het is een groep van duizenden chemische stoffen. Bekende voorbeelden zijn PFOS, PFOA en GenX. PFAS worden door de mens gemaakt. Ze worden in heel veel producten en productieprocessen gebruikt. Via die producten komen ze vervolgens in het milieu terecht, zoals in de bodem, in het (grond)water, in planten en in dieren.

Via ons eten en drinken komen PFAS ook in ons lichaam terecht. Je kunt daarnaast kleine beetjes PFAS binnenkrijgen op andere manieren. Bijvoorbeeld als je zwemt in natuurwater waar PFAS in zit. Of als je een smeermiddel of impregneermiddel met PFAS gebruikt.

Overal in Nederland zitten PFAS in het milieu en we hebben allemaal PFAS in ons lichaam. PFAS breken niet af in het milieu en kunnen schadelijk zijn voor mensen. **Daarom is het belangrijk om te voorkomen dat deze stoffen in het milieu komen.**

Gezondheidseffecten PFAS

PFAS kunnen schadelijk zijn voor de gezondheid. Deze stoffen kunnen veranderingen in het lichaam veroorzaken. Zo weten we dat sommige PFAS mogelijk een effect kunnen hebben op o.a.:

- het immuunsysteem, de lever en schildklier
- een hoger cholesterol
- de ontwikkeling van ongeboren kinderen (iets lager geboortegewicht)
- de voortplanting
- het veroorzaken van kanker. Onderzoek naar jarenlange, hoge blootstelling aan PFOA laat een verband zien met nierkanker, zaadbalkanker en mogelijk schildklierkanker.

Over de meeste PFAS weten we nog heel weinig. PFAS verschillen in hun eigenschappen, de ene is schadelijker dan de andere.

(<https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/pfas/>)

Blootstellingsroutes

De meeste PFAS krijgen mensen binnen via het **eten en drinkwater**. Uit een onderzoek van het RIVM in 2021 blijkt dat veel Nederlanders alleen al via eten en drinkwater méér PFAS binnenkrijgen dan veilig is volgens de gezondheidkundige grenswaarde. Die waarde geeft aan welke blootstelling geen verandering in het lichaam geeft

Als je lange tijd meer binnenkrijgt dan de gezondheidkundige grenswaarde, dan neemt de kans op gezondheidseffecten toe. Dat de kans op effecten toeneemt, wil niet zeggen dat je daar ook echt iets van gaat merken. Dat hangt ook af van veel andere zaken, zoals erfelijke aanleg, leefstijl en of je andere ziekten hebt. Het RIVM adviseert de overheid ervoor te zorgen dat mensen minder PFAS binnenkrijgen.

Men kan zelf niet zoveel doen om te voorkomen dat je PFAS binnenkrijgt. Voldoende water drinken en gevarieerd eten zijn belangrijk om gezond te blijven, ook al krijg je er een beetje PFAS mee binnen. Als je zorgt dat je veel verschillende voedingsmiddelen

eet, voorkom je dat je vaak voedingsmiddelen eet waar meer schadelijke stoffen in zitten.

Je kunt daarnaast **extra** PFAS binnenkrijgen via o.a.:

- Als je (regelmatig) groenten eet van bodem waarin PFAS zitten.
Heb je een grote moestuin? Dan eet je daar misschien bijna dagelijks groenten uit. Het is dan belangrijk om te weten of de grond geschikt is voor het telen van groenten, en niet vervuild is met PFAS of met andere stoffen, zoals lood.
- Als je (regelmatig) eieren met te veel PFAS eet. Vooral eieren van eigen kippen bevatten soms te veel PFAS. Het is het meest veilig om eieren uit de supermarkt, van speciaalzaken of van de markt te eten, omdat we weten dat daar minder PFAS in zitten.
- Als je zwemt in zwemwater met PFAS.
Vooral als je zwemwater inslikt. Zwem daarom bij voorkeur in officieel zwemwater (www.zwemwater.nl) .

Beleid

Het beleid dient erop gericht te zijn om:

- PFAS-blootstelling bij de bevolking te verminderen
- Emissies en lozingen door industrie te beperken
- Veilige alternatieven voor PFAS te bevorderen.

De beleidsinstrumenten die hiervoor van toepassing zijn o.a.:

- Bronaankpak: Verbod op PFAS waar alternatieven beschikbaar zijn
- Vergunningen en toezicht: Strengere milieuregels voor bedrijven die PFAS produceren of gebruiken (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/pfas/regels-voor-pfas>)

De Nederlandse overheid doet veel om de blootstelling aan PFAS te verminderen. Er zijn strengere regels gekomen voor PFAS in drinkwater en voedsel, en bedrijven mogen steeds minder PFAS uitstoten. Nederland werkt ook op Europees niveau aan een totaalverbod op PFAS.

Als het lukt om de uitstoot te stoppen, dan blijft het probleem nog langere tijd bestaan. PFAS breken namelijk niet goed af in het milieu en kunnen maar moeilijk worden opgeruimd. Daardoor blijven ze nog lange tijd aanwezig. We hopen wel dat met een verbod de hoeveelheid PFAS afneemt, zodat het in de toekomst bij mensen weer onder de gezondheidkundige waarde komt.

Het Europese verbod is belangrijk, omdat PFAS wereldwijd worden gemaakt en verspreid. Het Europese besluit duurt echter lang. In de tussentijd doen gemeenten, provincies en de overheid in Nederland onderzoek naar de bronnen van PFAS, geven ze strengere vergunningen aan bedrijven en nemen ze maatregelen om PFAS te vervangen, waar dat mogelijk is.

(<https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/pfas/#wat-doet-de-overheid-om-inwoners-te-beschermen-tegen-pfas>)

Advies GGD

Deze specifieke situatie levert **gezondheidkundig** niet direct problemen op (omdat er lozing op het riool plaatsvindt en daarmee is er geen sprake van blootstelling). Het draagt echter wel bij aan verspreiding van PFAS in het **milieu**.

De uiteindelijke lozing op het oppervlaktewater (in deze situatie de Zuid- Willemsvaart) vindt niet door CFS plaats, maar via de rwzi van het Waterschap Limburg.

De lozingen verspreiden zich via het oppervlaktewater over een groot gebied, dat werkt verdunnend en zal niet snel tot een gezondheidkundig relevante blootstelling leiden op één aan te wijzen punt.

Kortom in deze vergunningaanvraag zijn wij gezondheidkundig gezien eigenlijk geen partij.

Het uitgangspunt van de GGD is om PFAS bij de bron aan te pakken en verspreiding in onze leefomgeving te beperken.

Aanvullend is het advies van de GGD om te recreëren in officieel zwemwater (www.zwemwater.nl)

De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden dat we allemaal PFAS binnen krijgen. In 2021 en 2023 bracht het RIVM onderzoeken naar buiten met als boodschap dat Nederlanders via voeding en drinkwater te veel PFAS binnen krijgen. Het RIVM-onderzoek naar PFAS in bloedmonsters bevestigt dit beeld, in 2016-2017 was bij vrijwel iedereen de hoeveelheid PFAS hoger dan de gezondheidkundige grenswaarde. Deze resultaten bevestigen de noodzaak om PFAS bij de bron aan te pakken en verspreiding naar de leefomgeving te beperken.

GGD GHOR Nederland pleit voor een snel verbod op PFAS en benadrukt dat bedrijven en overheid maatregelen moeten nemen om de verspreiding te voorkomen (<https://ggdghor.nl/actueel-bericht/verbod-pfas-noodzakelijk-voor-publieke-gezondheid/>).

GGD LN adviseert dan ook ervoor te zorgen dat er minder PFAS in de leefomgeving terechtkomen. In deze situatie zijn vergunningvoorschriften een middel om dit te bewerkstelligen.

Algemene opmerkingen

- Het overheidsbeleid verplicht bedrijven hun lozingen en uitstoot van ZZS (o.a. PFAS) naar lucht en water te vermijden. Als dat niet haalbaar is, dan moeten de emissies zoveel mogelijk worden beperkt (minimalisatieverplichting). Dit is al verplicht sinds 1 januari 2016.
In deze situatie is dit te bewerkstelligen door minimalisatie: als emissies van ZZS niet zijn te voorkomen, worden deze geminimaliseerd (<https://rvs.rivm.nl/onderwerpen/zeer-zorgwekkende-stoffen>) .
- In hoofdstuk 6 van het ontwerpbesluit staan de vergunningsvoorschriften opgenomen. Op basis van de vergunningprocedure kan het bevoegd gezag handhavend optreden.
Tevens valt PFAS onder ZZS en hiervoor geldt een minimalisatieplicht en moet er op termijn sprake zijn van aantoonbare vermindering van uitstoot.
- De aanpak van PFAS vereist een integrale benadering: juridisch, milieutechnisch én gezondheidkundig. Nederland moet zich blijven inzetten voor een Europees verbod en tegelijkertijd nationaal beleid versnellen. GGD

GHOR NL onderstreept dat gezondheidseffecten niet altijd direct merkbaar zijn, maar dat preventie essentieel is.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande vragen hebben dan kunt u contact opnemen met het team Milieu (contactpersoon mevrouw [REDACTED], Adviseur Milieu en Gezondheid) of het team OKA (contactpersoon mevrouw dr. [REDACTED] beleidsadviseur) (tel. [REDACTED]).

Met vriende

Adjunct Dire

[REDACTED]

k

i.a.a.

Gemeente Weert – t.a.v. mevrouw [REDACTED]
Weert

- Postbus 950 - 6000 AZ

